بررسی تاثیرتیمارهای شیمیایی نیترات نقره و ساکاروز در نگهداری گل شاخه بریده لیلیوم رقم معمولی

سید نجم الدین مرتضوی (۱) و سیده فرحناز طالبی (۲) ۱- عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان، ۲- کارشناس باغبانی و عضو باشگاه پژوهشگران جوان

گیاهان زینتی از جمله گل های شاخه بریده ، امروزه جایگاه خاصی در بین محصولات بویژه در زمینه صادرات دارند . در این میان گل لیلیوم اهمیت ویژه ای برخوردار است ، و جزء ده گل شاخه بریده دنیا می باشدولی متاسفانه عمر پس از برداشت کو تاهی دارد . بنابراین آزمایشی به منظور بررسی تاثیر تیمارهای شیمیایی نیترات نقره و ساکاروز در نگهداری گل شاخه بریده لیلیوم رقم معمولی پس از برداشت با هدف افزایش ماندگاری ، عرضه و صادرات بیشترصورت گرفت . این پژوهش در قالب طرح فاکتوریل بر پایه CRD در ۳ تکرار به همراه ۲ فاکتور آزمایشی شامل نیترات نقره در سه سطح (۵۰،۰و ۱۰۰ پی پی ام)و ساکاروزدر چهار سطح ۲،۱،۰و۳ درصداجرا گردید . در طول اجرای طرح صفات مختلفی از قبیل : میزان جذب محلول ، بازشدن غنچه ها و درصد پژمردگی گلبرگ ها مورد بررسی قرار گرفت . تجزیه واریانس توسط نرم افزار MSTATC و مقایسات میانگین از طریق آزمون دانکن انجام گرفت . نتایج آزمایش نشان داد که نیترات نقره ۱۰۰ پی پی ام تاثیر معنی داری درمیزان جذب محلول و درصد پژمردگی گلبرگ هاوساکاروز ۳ درصدتاثیرمعنی داری بر درصد پژمردگی در سطح ۵ ٪ در مقایسه با شاهدداشته اند.تاثیر متقابل ساکاروز و نیترات نقره معنی دار نشده است .

مقدمه

گل لیلیوم یکی از مهمترین گل ها می باشد که هم به صورت بریدنی در بازار های جهانی دادو ستد می شود. از آنجایی که ماندگاری گل های بریدنی یکی از مهمترین فاکتورهای کیفی می باشد ،بنابراین عمر طولانی مدت این گل ها بر میزان تقاضای مصرف کنندگان و همچنین بر ارزش گل های بریدنی تاثیر به سزایی دارد. گل لیلیوم دارای عمر گلجایی کوتاهی است.ایـن گل نسبت به تولید اتیلن حساس می باشد و اتیلن، پیری آن را تسریع می کند و جزء گل های فراز گرا است(جان و همکاران، به عنوان یک ماده ضد باکتریایی عمل می کند که PH محیط را نیز کاهش می دهد.PH های بالا میزان رشد باکتری هارا بسیار پایین آورده و انسداد آوندی اتفاق نیفتاده و در نتیجه میزان جذب محلول افرایش یافته و شادابی گل های شاخه بریده را حفظ می کند(کارن و گاست ۱۹۹۷).

در این تحقیق تعداد ۳۸ شاخه گل لیلیوم (رقم معمولی)به طور یکنواخت تهیه وبه آزمایـشگاه باغبانی دانـشگاه زنجان منتقـل شدند.شاخه های گل در ارتفاع ٤٠ سانتی متری از قسمت پایین ساقه برش داده شده و به مدت ۱۰دقیقه در آب مقطر قرار گرفتنـد سپس شاخه ها را هرس غنچه انجام داده به طوری که روی هر شاخه فقط ۳ غنچه باقی ماند از تاحیه ۱۵ سانتی متری پایین ساقه تمام برگ ها نیز قطع شدند ،در پایان شاخه های گل در محلول های مورد نظر قرار داده شدند.

صفات اندازه گیری شده

ماندگاری ،باز شدن غنچه ها ،پژمردگی و درصد جذب محلول.

در نهایت داده ها توسط نرم افزار MSTATC تجزیه و مقایسات میانگین از طریق آزمون دانکن انجام گرفت .

نتایج و بحث

نتایج آزمایش نشان داد که نیترات نقره ۱۰۰ پی پی ام تاثیر معنی داری درمیزان جذب محلول و درصد پژمردگی گلبرگ هاوساکاروز ۳ درصدتاثیرمعنی داری بر درصد پژمردگی در سطح ۵ ٪ در مقایسه با شاهدداشته اند. تاثیر متقابل ساکاروز و نیترات نقره معنی دار نشده است .

نتایج این آزمایش با نتایج آقای لی و همکاران (۱۹۹۸) مطابقط دارد. ساکاروز به عنوان ماده غذایی عمل کرده و کربوهیدرات لازم برای گل شاخه بریده را فراهم می کند و نیترات نقره با کاهش PH محیط از رشد باکتری ها کاسته و جذب آب بـه خـوبی انجام می گیرد.

١- مجموعه مقالات چهارمين كنگره علوم باغباني □ آبان ماه١٣٨٦. دانشگاه فردوسي مشهد .

- 2-Karen L.B Gast,Ph.D.(1997).is an Extension Horticukturist,Postharvest and Marheting.
- 3-Barbosa.J.G,Medeiros.A.R.S,Finger.F.L,Reis.f.p.Alvars.V.D.,souz and burbosa.M.S,2006,Longevity of Lili inflorescences and silver thiosulfat (st),Cienc.Rural,No.36.pp.1
- 4-Reddy, B. K, Singh. 1997. Effecte of aluminum sulphate and sucrose on vase life of tuberose. Journal of Maharashtra Agricultural Universities. 21:201-203.

The effect of sucrose and silver nitrat on postharvest longivity of Lilium Cut flower (c.v YELLOW) S.N.Mortazavi 1 and F. Talebi 2

1. Assistant Professor, Department of Horticulture, Faculty of Agriculture, University of zanjan 2. Expert of Horticulture science, part of bashgahe pajoheshgarane javan

Abstract:

Lilium is one of the most important cut flowers of Iranian flower production (is 7249866 stems in year). But Longevity of Lilium cut flower is very little. This research was of 2008 at zanjan university for purpose the study of effect sucrose and silver nitrat on postharvest longivity for increase vaselife of Lilium cut flower.

This experiment was arrangeding a factorial design besed on a completely randomized dasign and 3 replications . silver nitrat at 3 external (0,50,100 ppm) and sucrose at 4 external (0,1,2,3)%. The vaselife of cut flowers $\frac{1}{2}$ and water uptake were evaluated .

Result showed that silver nitrat with 100 ppm ¸increased vaselif and water uptake ¸ and sucrose 3% increased vaselif.

Keywords: Lilium, cut flower, Vaselife, sucrose, silver nitrat.